

Medlemsutskick

Hej alla medlemmar i Grosshamns Fältstation

Ibland är det problem i naturen. Det finns ett sådant för sillgrisslor på Västkusten. De dör på Västkusten. Men låt mig börja från början:

I Sverige häckar sillgrisslor på östkusten. Mest känt är Stora Karlsö. Sillgrisslan lever på fisk. Den har små vingar och använder dem under vattnet och simmar mycket fort och simmar ikapp fisken. Sillgrisslan har ingen luft i benen och endast små luftsäckar så den blir tung. Därför måste den flyga snabbt, 40-60 km/timmen, för att med hög hastighet kompensera sina små vingar och tunga kropp. Honan lägger ett stort ägg och det går inte att lämna för gråtrutar och andra kan ta ägget eller ungen. När fjädrar börjar växa ut på ungen, så hoppar den det där hemska hoppet – 10-20 ja 30 meter. Honan lämnar för att bege sig iväg för att äta upp sig, medan hanen simmar söderut med ungen till ställen där han vet det finns fisk. Det kan vara långt – hundratals kilometer. Alkorna är lite lika pingviner på södra halvklotet och de livnar sig på samma, dvs fisk. Cirka hälften av ungarna på Stora Karlsö ringmärks och en stor del av sillgrisslekolonin är därför ringmärkt. Sveriges och Europas äldsta fågel är en svensk sillgrissla, konstaterat med ringmärkning.

På Västkusten dyker sillgrisslor upp i juli och stannar till början av april. När de kommer har de sommardräkt och redan i augusti har de vinterdräkt och på våren ruggar de igen till sommardräkt. Det vita områdets blir större på fjäderdräkten. Här på Västkusten är det högst troligt norska sillgrisslor. Det stöds bland annat av avsaknad av svenska ringfynd. Av de 14 döda sillgrisslor jag själv har hittat på Sotenäset de senaste sex åren, så har ingen varit ringmärkt.

Vad har då hänt med sillgrisslorna? 2014 började döda och sjuka sillgrisslor flyta iland runt Sotenäs. Ett samtal var dramatiskt:

-”Här (Fisketången) kommer en pingvin gående. Den ser ledsen ut.”

Det var naturligtvis en sillgrissla som var sjuk. Tyvärr lyckades ingen fånga den. De sjuka som vi fångade körde vi till Fågelcentralen. Alla utom en dog. En av de döda skickades till Statens Veterinärmedicinska anstalt (SVA), men man kunde inte hitta orsaken. Ingen av dem var oljeskadade. Senaste gången döda sillgrisslor sågs var 11 januari i år, då två sillgrisslor låg långt ut i havet utanför Ramsvik. Vi körde ut med M/S Strandpiltten för örnätel till Jonsskär och då såg vi havstrutar kalasa på två döda sillgrisslor.

Vi kan faktiskt se alla alkor här på Sotenäset: Alkekung, Lunnefågel, Sillgrissla, Tordmule och tobisgrissla. Det är ganska fantastiskt egentligen. Av alkor så häckar idag endast tobisgrissla på Sotenäs. Häckningarna har ökat något sedan holkar lagts ut (Man bygger en trälåda cirka 50x80x23cm dvs stor som en fiskelåda, gör en ingång i vardera änden, lägger den upp och ner förstås och täcker med sten på en strand som inte besöks av allmänheten.) Tidigare så häckade även lunnefågel på Soteskär. Försök har gjorts att plantera in, men har inte lyckats tyvärr. Nu finns ny kunskap om att plantera in Lunnefågel till gamla kolonier i Kanada, så kanske skulle det löna sig att försöka igen? När vi la ut åtel för örnar förra veckan fick vi se en lunnefågel flyga förbi. Det är i sanning en stilig fågel.

Så vad händer med sillgrisslorna här? Jag har polisanmält så det finns registrerat formellt för framtiden. Sillgrisslorna har inte varit oljeskadade. Det kan vi säga med säkerhet efter bland annat SVA:s analys. Alla de döda sillgrisslorna har varit rejält avmagrade med ungefär halva normala kroppsvikten. Vi vet helt enkelt inte vad det är. Det är fritt fram att spekulera.

En av de döda sillgrisslorna, som hittades tidigt i juli 2012, lät jag stopp upp. Den hade halva vikten den också. På hakan kan man se vita fjädrar, vilket är början på vinterdräkten.

En sjuk sillgrissla ligger på en berghäll Foto Gunnar Andersson

En av de sjuka sillgrisslorna som skickades till Fågelcentralen. Den klarade sig tyvärr inte.

Jag vill samtidigt passa på att påminna er om att betala medlemsavgiften som är på 50:-/person till bg. 540-3498 eller swish 123 079 5567.

Tack för ditt stöd, det är guld värt.

Ordförande Gunnar Selstam